

דתיים יותר - תורמים ומתנדבים יותר

מחקר חדש שבדק את שיעורי ההתנדבות בישראל גילה שככל שמידת הקרבה לדת עולה כך גדלה הנכונות להתנדב ולתרום לזולת - בזמן ובכסף

חיים לב, ו' באדר תשע"ט, 11/02/2019

צילום: יונתן סינדל, פלאש 90

מחקר חדש שערך "המכון החרדי לחקר מדיניות" לרגל יום המתנדב הבינלאומי שצוין לאחרונה ובדק את שיעורי ההתנדבות בישראל מגלה כי ככל שמידת הקרבה לדת עולה כך גדלה הנכונות להתנדב ולתרום לזולת הן בזמן והן באמצעות תרומה כספית.

המחקר, שנעשה על ידי ניצה (קלינר) קסיר, המשנה ליו"ר המכון החרדי לחקר מדיניות, אסף צחור-שי, חוקר בכיר במכון, ושקד אדר, חוקר במכון, ניתח את נתוני הסקר החברתי של הלמ"ס בשנים 2015–2017 ובחן את הקשר שבין תרומה להתנדבות בכל אחת מקבוצות האוכלוסייה בחברה היהודית.

מהנתונים עולה כי ישראל היא "מדינה של מתנדבים": כ-64% מאוכלוסיית ישראל מסייעים לזולת באמצעות תרומה כספית או פעילות התנדבותית, כאשר 59% תורמים תרומה כספית ו-21% מתנדבים. עם זאת, המחקר מראה שקיימת שונות גדולה בין אוכלוסיות בחברה הישראלית, וככל שקבוצת אוכלוסייה מוגדרת כ"דתית" יותר – שיעורי ההתנדבות והתרומה עולים.

החברה החרדית מתאפיינת בשיעורי תרומה והתנדבות גבוהים יותר משאר קבוצות האוכלוסייה: 89% מבני ה-20 ומעלה תורמים ו-38% מהם מדווחים על פעילות התנדבותית. לעומת זאת, בחברה החילונית - 54% בלבד הצהירו על תרומה ו-21% בלבד מתנדבים.

גם מבחינה היקפי התרומה וההתנדבות החברה החרדית מובילה: 67% מהתורמים עושים זאת בסכומים של למעלה מ-500 ש"ח בשנה, ו-47% מהמתנדבים מקדישים למעלה מ-10 שעות בשבוע להתנדבות.

בחברה החילונית, רק 19% מהתורמים מדווחים על תרומה של למעלה מ-500 ש"ח בשנה ו-21% מהמתנדבים משקיעים בהתנדבות למעלה מ-10 שעות שבועיות.

החוקרים מסבירים כי "נתינה לזולת נפוצה מאוד בחברה הישראלית, כאשר מרבית האזרחים נותנים עדיפות לתרומה כספית על פני התנדבות הגוזלת זמן.

"הנתונים מראים כי החברה החרדית מרשימה במיוחד בהיבט זה, והפער בין האוכלוסיות גדול אף יותר כאשר התרומה נמדדת כשיעור מתוך ההכנסה הפנויה: החרדים תורמים 4.6% מהכנסתם הפנויה, לעומת יהודים לא-חרדים שתורמים רק 1.2% וערבים שתורמים 2.3%.

"בחברה הערבית שיעור התורמים וגובה התרומות אמנם נמוכים יחסית לקבוצות האחרות, אך התרומות כשיעור מתוך ההכנסה הפנויה גבוהות יחסית".

המחקר בחן גם את הקשר שבין תרומה להתנדבות, ומצא שדרכי סיוע אלה הולכות יד ביד בחברה הדתית יותר מבכל חברה אחרת. בחברה החילונית-מסורתית נמצא קשר חיובי חלש בלבד בין שתי הפעילויות ובחברה החרדית נמצא קשר חיובי חלש עד אפסי. ואולם, חרף הקשר החלש שיעור התורמים-וגם-מתנדבים בחברה החרדית הוא הגבוה ביותר, 34%, ולאחריה הציבור הדתי, כש-29% מהם פועלים בשתי דרכי הסיוע לזולת.

המכון החרדי למחקרי מדיניות נוסד במטרה לקדם מדיניות מקצועית מבוססת מחקר בסוגיות אזרחיות הנוגעות למפגש שבין הציבור החרדי והחברה הישראלית. לפי התחזיות הסטטיסטיות, הציבור החרדי בישראל עתיד לגדול באופן דרמטי, ולהשפיע באופן מרחיק לכת על החיים בישראל מגוון תחומי החיים האזרחיים, ובהם כלכלה, תעסוקה, דיור ורווחה.

המכון החרדי למחקרי מדיניות נוסד כדי להתמודד עם האתגר של שילוב החרדים בחברה הכללית בישראל, לחקור ולנתח את המצב הקיים והעתידי, לסייע בקביעת מדיניות וליצור כלים ואסטרטגיות פעולה למען החברה החרדית והחברה כולה.